

## Sakramentit. Sairaanvoitelu, 5. epistola ja evankeliumi

Sairaanvoitelu, viides epistola

(2. Kor. 1: 8 – 11)

*”Veljet teidän on hyvä tietää, millaisessa ahdingossa me olimme Aasian maakunnassa, Joutuimme niin suunnattomiin ja ylivoimaisiin vaikeuksiin, ettemme enää uskoneet selviävämme hengissä. Me saimme tuntea olevamme kuolemaan tuomittuja, jotta emme luottaisi itseemme, vaan Jumalaan, joka herättää kuolleet. Tällaisesta kuolemanvaarasta hän pelasti meidät, ja niin hän pelastaa vastedestkin. Me luotamme siihen, että hän on pelastava meidät, kun tekin autatte meitä rukouksellanne. Näin nousee monista sydämistä kiitos Jumalalle siitä armosta, jota hän on osoittanut meitä kohtaan.”*

Kirjeen alkuosassa Paavali lohdutti ahdingossa olevia korinttilaisia kertoen, miten Kristus tuo lohdutusta tällaiseen tilanteeseen. Tämä lohdutus tuo voimaa kestää kärsimykset. Nyt tässä lyhyessä tekstissä Paavali kertoo omakohtaisista kokemuksistaan, miten voima vaikuttaa koettelemuksissa.

Paavali toteaa joutuneensa ahdinkoon ollessaan Aasian (nykyisen Turkin länsiosa) maakunnassa. Tähän alueeseen kuuluu Efesoksen kaupunki. Hän ei mainitse mitään yksityiskohtia, sillä ne eivät ole nyt oleellisia. Tiedämme muualta, että Paavali sairastui vakavasti, joutui vankeuteen Efesoksessa ja häntä kohtaan esiintyi väkivaltaa. Paavali jopa epäili, ettei selviäisi hengissä.

Hän tunsikin olevansa kuolemaan tuomittu. Tämä ei merkitse sitä, että hänet olisi oikeudessa tuomittu kuolemaan. Hän luuli kuolevansa. Hän ei voinut luottaa itseensä, vaan hän pani toivonsa Jumalaan ja Jumalan voimaan, joka voi herättää kuolleet. Paavali koki, että Jumala pelasti hänet kuolemasta. Lisäksi on yksi ongelmallinen teksti, joka voi liittyä tähän: ”Olisiko minun kannattanut taistella Efesoksessa petoja vastaan, jos asiaa ajatellaan vain tavalliseen ihmistapaan” (1. Kor. 15: 32). Tätä kohtaa pidetään vertauskuvana, Paavali ei siis taistellut todellisia eläimiä vastaan, vaan hän on todennäköisesti kuvannut siellä olleita vainoja.

Paavali luottaa Jumalan pelastavaan voimaan senkin takia, kun korinttilaiset rukoilevat hänen puolestaan. Lopputuloksena on, että Jumalan osoittaman armon takia ihmiset kiittävät Jumalaa Hänen osoittamastaan armosta.

Sairaanvoitelu, viides evankeliumi

(Matt. 25: 1 – 13)

*”Herra esitti seuraavan vertauksen: ”Silloin taivasten valtakunta on oleva tällainen. Oli kymmenen morsiusneitoa, jotka ottivat lamppunsa ja lähtivät sulhasta vastaan. Viisi heistä oli tyhmää ja viisi viisasta. Tyhmät ottivat lamppunsa mutta eivät varanneet mukaansa öljyä. Viisaat sitä vastoin ottivat lampun lisäksi mukaansa öljyastian. Kun sulhanen viipyi, heitä kaikkia alkoi väsyttää ja he nukahtivat. Mutta keskellä yötä kuului huuto: ”Ylkä tulee! Menkää häntä vastaan.” Silloin kaikki morsiusneidot heräsivät ja panivat lamppunsa kuntoon. Tyhmät sanoivat viisaille: ”Antakaa meille vähän öljyä, meidän lamppumme sammuvat.” Mutta viisaat vastasivat: ”Emme me voi, ei se riitä meille kaikille. Menkää ostamaan kauppiailta. Mutta kun he olivat ostamassa öljyä, sulhanen tuli. Ne, jotka olivat valmiit, menivät hänen kanssaan häätaloon, ja ovi suljettiin. Jonkin ajan kuluttua toisetkin saapuivat sinne ja huusivat: ”Herra, Herra, avaa meille!” Mutta hän vastasi: ”Totisesti, minä en tunne teitä.” ”Valvokaa siis, sillä te ette tiedä päivää ettekä hetkeä.”*

Muilta evankelistoilta tätä kertomusta ei löydy. Voi olla, että Luukkaan eräs maininta voisi viitata johonkin tällaiseen (Luuk. 12: 35 – 38). Tämä on kuitenkin rinnakkaiskertomus juuri edellä olleeseen kertomukseen hyvistä ja huonoista palvelijoista, joka luettiin 11. helluntain jälkeisenä perjantaina (Matt. 24: 45 – 51). Nyt Jeesus kertoo maskuliinisesta palvelijakertomuksesta feminiinisen morsiusneitokertomuksen. Me emme kertomuksesta voi päätellä, minkälaisesta avioliitosta tässä on kysymys. Keskeistä on valmistautuminen lopun aikaan. Seurakunta ei saa menettää toivoa eikä kärsivällisyyttä.

Kymmenen neitsyttä ovat kymmenen opetuslasta (vrt. 2. Kor. 11: 2). Viisaille ja tyhmille on useita esimerkkejä Matteuksella (Matt. 7: 24, 26; 10: 16; 23: 17, 19; 24: 45). Viisaus on nyt sitä viisautta, miten valmistaudutaan käytännössä pelastukseen. Sulhasen viipyminen on Kristuksen toisen tulemisen viipymistä, sen vaarana on rakkauden kylmeneminen (Matt. 24: 12). Täydellinen valppaus ei ole niin tärkeää kuin varustautuminen. Nukahtaminen ei ollut ongelma, mutta öljyn puute oli. Vertauksessa sulhasta odottavat eivät tiedä Hänen tulemisensa tarkkaa hetkeä. Tämä koskee siis Kristuksen toisen tulemisen aikaa, jota ei tiedetä.

Lamppuja tarvittiin kulkueessa. Sulhanen oli tulossa morsiamensa vanhempien talosta ja menossa omaan taloonsa. Tähän kulkueeseen kaikki ottaisivat osaa. Joissakin vanhoissa käsikirjoituksissa teksti on muodossa: ”ottivat lamppunsa ja lähtivät sulhasta ja morsianta vastaan”. Morsiamen pois jättäminen tekstistä osoittaa ajatusta, että sulhanen on tässä Messias. Kyse ei ole tavallisesta hääparista.

Kreikkalaisessa maailmassa tämän vertauksen tulkinta painottuu erilailla. Tekstissä mainittu öljy on oliiviöljyä. Sanat armo ja öljy ovat kreikankielessä lähes samat. Varhaisen kirkon tulkinnassa tämä vertaus nähdään voimakkaana kehotuksena toteuttaa armoa käytännössä antamalla almuja. Tyhmit eivät olleet antaneet almuja ja Kristuksen tullessa heillä ei ole enää mahdollisuutta almujen antamiseen tai tarkemmin, katumukseen. Viisaat olivat niitä, jotka olivat osoittaneet rakkautta auttamalla niitä, jotka apua tarvitsevat.

”Sulhanen viipyi.” Viipyi tarkoittaa sitä, että lopun aikaa siirretään myöhemmäksi.

”Heitä kaikkia alkoi väsyttää ja he nukahtivat” tarkoittaa kuolemista tässä ajassa. Tämä kuolema koskee niin oikein kuin väärin eläneitä ihmisiä. Huuto keskiyöllä viittaa Kristuksen toiseen tulemiseen. Huomionarvoista on, että ylösnousemus koskee kaikkia ihmisiä.

Sulhanen on arvaamaton, Hän tuli keskiyöllä. Sen takia Kirkko kehottaa myös valppauteen. Öljy tässä yhteydessä tarkoittaa hyviä töitä, toimintaa pelastuksen eteen. Viisaat morsiusneidot voisivat auttaa, jos siihen olisi mahdollisuutta. Mutta jos toinen ei ole valmis pelastukseen, niin silloin toinen ei akuutissa tilanteessa voi enää auttaa. Kristuksen toiseen tulemiseen on valmistauduttava. Sama teema toteutuu myös kertomuksessa rikkaasta miehestä ja Lasaruksesta, jossa Kristuksen sanojen mukaan kuilu erottaa ihmiset toisistaan (vrt. Luuk. 16: 26).

Kertomuksen pääpaino on suljetuissa ovissa. Pääsy häähuoneeseen, taivasten valtakuntaan, ei ole automaattisesti kaikille auki. Sinne on valmistauduttava. ”Totisesti, minä en tunne teitä” kertoo jo tuomiosta.

Viimeisenä on kehotus valvomiseen eli valmistautumiseen. Sama kehotus löytyy muualtakin evankeliumeista (Matt. 24: 42; Luuk. 12: 40).

Ortodoksisen kirkon jumalanpalveluselämässä on vaikuttava veisu, joka perustuu tähän kertomukseen ja tätä kertomusta edeltävään kertomukseen, joka kertoo hyvistä ja huonoista palvelijoista (Matt. 24: 45 – 51). Tämä veisu lauletaan Suuren viikon maanantain, tiistain ja keskiviikon aamupalveluksessa: ”Katso, Ylkä tulee puoliyössä, ja autuas on se palvelija, jonka hän valveilta löytää...”.